

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 338/2021-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Dudíťa a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], v mene ktorej koná konateľ a advokát [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 1 Tos 22/2021 z 23. marca 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Ústavnému súdu bola 2. júna 2021 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1 a 2 a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 Tos 22/2021 z 23. marca 2021 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

2. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1 T 37/2014 z 25. februára 2016 v spojení uznesením krajského súdu č. k. 1 To 40/2017 zo 17. októbra 2017 uznaný vinným z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) s poukazom na § 138 písm. j) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení účinnom v čase skutku (ďalej len „Trestný zákon“) a iné a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov s podmieneným odkladom na 30 mesiacov. Zároveň bola sťažovateľovi uložená povinnosť nahradiť v skúšobnej dobe škodu Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a. s., v sume 1 554,34 eur a Sociálnej poisťovni v sume 1 060,90 eur. Okresný súd uznesením č. k. 1 T 37/2014 z 19. novembra 2020 vyslovil, že sťažovateľ sa podľa § 50 ods. 4 Trestného zákona v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, ktorá mu bola uložená rozsudkom okresného súdu č. k. 1 T 37/2014 z 25. februára 2016 v spojení uznesením krajského súdu č. k.

1 To 40/2017 zo 17. októbra 2017, osvedčil. Krajský súd napadnutým uznesením zrušil podľa § 194 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov uznesenie okresného súdu č. k. 1 T 37/2014 z 19. novembra 2020 a podľa § 50 ods. 4 Trestného zákona vyslovil, že sa sťažovateľ v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia neosvedčil a uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov vykoná. Zároveň sťažovateľa podľa § 50 ods. 8 v spojení s § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

3. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti nesúhlasil s právnym názorom krajského súdu, ktorý nespĺnenie podmienky vedenia riadneho života sťažovateľom počas plynutia skúšobnej doby videl v spáchaní 6 priestupkov na úseku cestnej premávky. Podľa názoru sťažovateľa „*Vedenie riadneho života súd posudzuje komplexne, a preto musí vyhodnotiť všetky okolnosti svedčiace v prospech rovnako ako v neprospech odsúdeného, podobne ako pri skúmaní viny v klasickom trestnom konaní. Krajský súd v Nitre bez bližšieho odôvodnenia charakterizoval spáchanie predmetných priestupkov ako nevedenie riadneho spôsobu života, a to bez toho, aby zohľadnil ostatné okolnosti svedčiace v prospech sťažovateľa.*“. V tejto súvislosti poukázal na to, že krajský súd nevzal do úvahy to, že uhradil spôsobenú škodu, aj keď to nebola podmienka osvedčenia sa v skúšobnej dobe, mal a stále má prácu, za ktorú poberá plat, a inak vedie riadny život, čo potvrdzujú aj prehlásenia obce alebo odpis z registra trestov. Počas skúšobnej doby nespáchal žiaden úmyselný ani nedbanlivostný trestný čin a ani inak neporušil právny poriadok, prípadne spoločensky akceptované etické normy okrem spomenutých priestupkov. Okrem toho je podľa sťažovateľa nariadenie výkonu trestu v jeho prípade v rozpore s účelom trestu v podobe ochrany spoločnosti a nápravy páchatel'a.

4. V petite podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ]... podľa čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1 a ods. 2 a čl. 8 Dohovoru aj čl. 17 ods. 1 ods. 2 čl. 46 ods. 1 čl. 50 ods. 2 Ústavy SR postupom a Uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 23.03.2021, sp. zn. 1Tos/22/2021 porušené bolo.

2. Uznesenie Krajského súdu v Nitre zo dňa 23.03.2021, sp. zn. 1Tos/22/2021 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Nitre je povinný zaplatiť sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie v sume 20.000,- €...

4. Krajský súd v Nitre je povinný [REDAKOVANÉ]... uhradiť trovy právneho zastúpenia v sume 460,88 Eur...“

5. Zároveň sťažovateľ ústavnému súdu navrhol aby podľa § 129 a nasl. zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu, keďže jeho vykonaním nastanú nezvratiteľné následky v podobe nezákonného obmedzenia osobnej slobody sťažovateľa, teda hrozí vznik závažnej ujmy.

II. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

II.1. Relevantná právna úprava:

6. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

8. Podľa § 50 ods. 4 Trestného zákona ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a splnil povinnosť nahradiť škodu spôsobenú trestným činom alebo zaplatiť dlh alebo zmeškané výživné, ak boli uložené, súd vysloví, že sa osvedčil, inak rozhodne, že sa trest odňatia slobody vykoná.

II.2. Ústavnoprávne východiská všeobecne:

9. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov v rámci im zverených kompetencií legislatívne vymedzených. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

10. Zároveň každý má teda právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06) alebo závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (I. ÚS 13/00, I. ÚS 115/02, I. ÚS 139/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06, I. ÚS 382/06, I. ÚS 88/07).

11. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je pritom vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad [obdobne pozri aj judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) Ruiz Torija proti Španielsku z 9. 12. 1994, séria A, č. 303A, s. 12, bod 29; Hiro Balani proti Španielsku z 9. 12. 1994, séria A, č. 303B; Georgiadis proti Grécku z 29. 5. 1997; Higgins proti Francúzsku z 19. 2. 1998]. Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07).

12. O prípad porušenia ústavou garantovaného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozhodnutím alebo postupom všeobecného súdu pritom môže ísť okrem iného vtedy, ak by tento súd fakticky odňal komukoľvek možnosť domáhať sa alebo brániť svoje právo na všeobecnom súde (II. ÚS 8/01), alebo by rozhodol arbitrárne, bez náležitého odôvodnenia svojho rozhodnutia (I. ÚS 241/07), prípadne pokiaľ by sa pri výklade a aplikácii zákonného predpisu natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 264/05), teda ak súdom zvolený výklad neprípustne postihuje niektoré zo základných práv sťažovateľa, prípadne opomína možný výklad iný, ústavne konformný alebo je výrazom zjavného a neodôvodneného vybočenia zo štandardov výkladu, ktorý je v súdnej praxi rešpektovaný, resp. je v rozpore so všeobecne uznávanými zásadami spravodlivosti.

13. Skutkové alebo právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli do takej miery zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, že by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (II. ÚS 58/98, I. ÚS 13/00, II. ÚS 5/00, I. ÚS 115/02, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06, I. ÚS 382/06, I. ÚS 88/07).

14. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

II.3. Napadnuté uznesenie krajského súdu:

15. Krajský súd v uznesení č. k. 1 Tos 22/2021 z 23. marca 2021 uviedol:

„Nadriadený súd v prvom rade poukazuje, že základom na vyslovenie záveru o osvedčení alebo neosvedčení sa podmiennečne odsúdeného je rozbor života aký viedol v čase plynutia skúšobnej doby, ktorý sa posudzuje aj vzhľadom k druhu a závažnosti spáchanej trestnej činnosti.

Odsúdenému začala skúšobná doba plynúť dňa 18.10.2017, pričom už 07.05.2018 spáchal prvý priestupok, ďalšie v dňoch 07.05.2018, 28.05.2018, 21.08.2018 a 20.10.2018. Ďalšie priestupky spáchal v januári a v júni 2019. Práve posledný priestupok vykazuje mieru vyššej závažnosti, pretože obžalovaný zapríčinil dopravnú nehodu. Rovnako vyššiu mieru závažnosti je možno priznať aj priestupkom za prekročenie maximálne povolenej rýchlosti jazdy. V súvislosti s posudzovaním vedenia riadneho života v skúšobnej dobe za zmienku stojí aj fakt, že obžalovaný páchal priestupky aj pred začatím plynutia skúšobnej doby a pokračoval v nich aj po uplynutí skúšobnej doby (priestupok dňa 21.07.2020 v cestnej premávke). Tieto fakty nasvedčujú záveru, ktorý uviedol prokurátor v sťažnosti, že odsúdený má negatívny vzťah k dodržiavaniu právneho poriadku Slovenskej republiky a preto ním vedený spôsob života v skúšobnej dobe nie je možné považovať za riadny.“

II.4. Posúdenie napadnutého uznesenia krajského súdu z hľadiska namietaného porušenia práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy:

16. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta porušenie viacerých článkov ústavy a dohovoru, pričom pre posúdenie veci je aj v zmysle judikatúry ústavného súdu kľúčové posúdiť napadnuté uznesenie krajského súdu v zmysle práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Od porušenia tohto práva sa odvíja aj porušenie ďalších sťažovateľom označených práv podľa ústavy a dohovoru.

17. Východisko právneho posúdenia sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti spočíva v zhodnotení úvah krajského súdu, ktoré ho viedli k nesplneniu podmienky vedenia riadneho života sťažovateľom počas plynutia skúšobnej doby podmieňenečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody. Krajský súd dospel k záveru o nesplnení podmienky vedenia riadneho života s poukazom na záver o spáchaní 6 priestupkov na úseku cestnej premávky. Krajský súd nad rámec tohto skutkového zistenia poukázal taktiež na to, že sťažovateľ spáchal ďalšie priestupky na úseku cestnej premávky aj v čase pred začatím plynutia skúšobnej doby, ako aj po skončení jej plynutia.

18. Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (napr. IV. ÚS 115/03). Okrem toho môže arbitrárnosť rozhodnutia všeobecného súdu vyplývať aj z ústavne nekonformného výkladu ustanovení právnych predpisov aplikovaných na prerokovaný skutkový prípad. Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré zo základných práv alebo slobôd. Právomoc ústavného súdu konštatovať porušenie základného práva účastníka konania pred všeobecným súdom na súdnu ochranu je založená v prípade, ak dospeje k záveru, že napadnuté rozhodnutie všeobecného súdu je v rozpore s požiadavkou ústavne konformného výkladu právnych predpisov. V danej veci sťažovateľa však ústavný súd nedostatky tohto typu nezistil.

19. Podľa názoru ústavného súdu je napadnuté uznesenie krajského súdu určité, zrozumiteľné, ústavne akceptovateľné, logické a bez vnútorných rozporov a zaujíma stanovisko k podstate dôvodov rozhodnutia o potrebe nariadenia výkonu trestu odňatia slobody sťažovateľa. Napadnuté uznesenie krajského súdu teda nie je neodôvodnené alebo arbitrárne, a preto nie je z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, čo by malo za následok porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Právomoc ústavného súdu konštatovať porušenie základného práva účastníka konania pred všeobecným súdom na súdnu ochranu je založená v prípade, ak dospeje k záveru, že napadnuté rozhodnutie všeobecného súdu je v rozpore s požiadavkou ústavne konformného výkladu právnych predpisov. V danej veci sťažovateľa však ústavný súd nedostatky tohto typu nezistil. Výklad a aplikácia krajským súdom aplikovaného znenia § 50 ods. 4 Trestného zákona rozhodne nepopiera jeho znenie, zmysel a ani účel, pričom je aj aprobovaná judikatúrou ústavného súdu v rovnakých právnych veciach, ktorá je už notoriou (spáchanie priestupkov na úseku cestnej premávky ako predpoklad nevedenia riadneho života, uznesenia ústavného súdu o odmietnutí sťažovateľmi podaných ústavných sťažností – I. ÚS 121/2016, I. ÚS 286/2016, III. ÚS 473/2016, III. ÚS 244/2017, I. ÚS 522/2017,

I. ÚS 150/2019). Ústavný súd nevidí dôvod ani v prípade sťažovateľa na zmenu v tomto smere už ustálenej rozhodovacej praxe.

19.1. Na doplnenie ústavný súd konštatuje, že krajský súd správne a bez ústavnoprávnej disproporcionality akcentoval podstatný moment ako východisko pre svoj konečný záver, a to negatívny vzťah sťažovateľa k dodržiavaniu právneho poriadku. Z hľadiska vedenia riadneho života v skúšobnej dobe nemožno namietat', že systematická deliktuálna recidíva, aj keď na úrovni priestupku, môže znamenať využitie možnosti vyhnúť sa výkonu trestu, ktorá bola sťažovateľovi nenárokovo poskytnutá pri jeho uložení. Opačné rozhodnutie, než k akému dospel krajský súd, by negovalo prevenčné penitenciárne hľadisko, a to pre sťažovateľa, ako aj pre tretie osoby, teda generálne.

20. S ohľadom na uvedené ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť pre porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

II.5. K ostatným sťažovateľom označeným článkom ústavy a dohovoru:

21. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti namietal porušenie aj čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy, ktorý sa týka práva na osobnú slobodu. Vzhľadom na to, že ústavný súd nedospel k porušeniu práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (ktorého napádanie je aj štandardným postupom pri takomto type ústavných sťažností a v samotnom obsahu tohto práva aj plne dostačujúcim), nemohlo dôjsť ani k porušeniu sťažovateľom označeného základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy. K rovnakému záveru dospel ústavný súd aj pri sťažovateľom označenom práve na ochranu súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru, pričom obmedzenie osobnej slobody, ako aj narušenie rodinného života je zákonným dôsledkom výkonu trestu odňatia slobody, ak sa tak stane zákonným spôsobom. Ústavný súd nezistil, že by táto podmienka v prípade sťažovateľa nebola dodržaná, čo zároveň presúva morálnu zodpovednosť voči rodine na sťažovateľa. S ohľadom na uvedené ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť pre porušenie čl. 17 ods. 1, 2 ústavy a čl. 8 ods. 1, 2 dohovoru ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

22. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti namietol porušenie aj čl. 50 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 2 dohovoru, ktorých obsahom je zásada prezumpcie nevinny. Účelom zásady prezumpcie nevinny je chrániť každého, kto bol obvinený z trestného činu, pred vyslovením výroku o vine bez toho, aby bola jeho vina preukázaná v súlade so zákonom (Nölkenbockhoff proti Nemecku z 25. 8. 1987, séria A, č. 123, § 33). Jej hlavným účelom je chrániť obvineného pred akýmkoľvek súdnym rozhodnutím alebo inými výrokmi príslušných úradných osôb („state officials“), ktoré sa rovnajú vysloveniu jeho viny bez toho, aby bola predtým preukázaná v súlade so zákonom (Rushiti proti Rakúsku z 21. 3. 2000, č. 28389/95, § 31). Tieto sťažovateľom označené články nemajú z hľadiska ich obsahového vyjadrenia žiadnu príčinnú súvislosť s obsahom ním podanej ústavnej sťažnosti, keďže sťažovateľ už bol rozsudkom okresného súdu č. k. 1 T 37/2014 z 25. februára 2016 v spojení uznesením krajského súdu č. k. 1 To 40/2017 zo 17. októbra 2017 právoplatne odsúdený a v konaní o osvedčení sa neriešila otázka jeho viny/nevinny a navyše vyslovenie ich porušenia je možné len v spojitosti so základným právom, k čomu v posudzovanom prípade nedošlo. S ohľadom na uvedené ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť pre porušenie čl. 50 ods. 2

ústavy a čl. 6 ods. 2 dohovoru ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

23. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti namietol porušenie aj čl. 5 ods. 1 dohovoru, pričom nekonkretizoval, porušenie ktorého z tam uvedených ustanovení namieta. Vzhľadom na to ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v tejto časti z dôvodu nedostatku náležitostí ustanovených zákonom podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

24. Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd v súlade s konštantnou judikatúrou ESLP kvalifikoval sťažovateľovu námietku o porušení čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu ako zjavne neopodstatnenú vzhľadom na neaplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru na konanie o nariadenie výkonu podmienčne odloženého trestu odňatia slobody z dôvodu neosvedčenia sa sťažovateľa v skúšobnej dobe. Toto konanie, podobne ako konanie o podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody (III. ÚS 548/2011, II. ÚS 441/2012, III. ÚS 244/2017, I. ÚS 150/2019) či konanie o zmene spôsobu výkonu trestu, alebo konanie o milosť a pod. sa totiž netýkajú rozhodnutia o „trestnom obvinení“ ani rozhodnutia o „občianskych právach a záväzkoch“. Pokiaľ ide o výkon rozhodnutí v trestných veciach, je čl. 6 dohovoru „vo svojej trestnej časti“ zásadne neaplikovateľný, pretože tu už nejde o rozhodovanie o „oprávnenosti trestného obvinenia“. Rôzne konania týkajúce sa okolností výkonu uložených trestov (najmä trestu odňatia slobody) však môžu podliehať ochrane podľa čl. 6 dohovoru, avšak za predpokladu, že ide o rozhodovanie o „občianskych právach a záväzkoch“ (Enea proti Taliansku, rozsudok zo 17. 9. 2009). Z uvedeného vyplýva jednoznačný záver o tom, že kritériom aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru je materiálna povaha predmetu konania, ktorá v trestných veciach zásadne nepresahuje okamih právoplatného rozhodnutia o vine a treste.

25. Keďže v predmetnom konaní sa nerozhodovalo o trestnom obvinení sťažovateľa v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru (teda o vine a treste) ani o jeho občianskych právach a záväzkoch, ale na základe zmeny pomerov došlo v súlade so zákonom k nariadeniu výkonu už uloženého trestu, tento článok dohovoru nie je na dané konanie aplikovateľný. Vzhľadom na to ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v tejto časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

26. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa (odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu podľa § 129 zákona o ústavnom súde, priznanie finančného zadostučinenia, zrušenie napadnutého uznesenia krajského súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie) v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. júna 2021

Libor Duľa
predseda senátu